

יִרְדֵּי בַעֲלָמָא דְרַתִּי מִקְרָא דְצַדִּיקִינָא וּמַעֲלָמָא תַתְּאָה וּמִשְׁתַּעֲוִין דָּא עִם דָּא (עד כאן סתרי תורה):

זהר

וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרִימָה לְגֹור שָׁם. מָאֵי טַעְמָא לְמִצְרַיִם. אֲלֵא בְּגִין דְּשָׁקִיל לְגֹן יִי. דְּכַתִּיב כְּגֹן יִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. דְּתַמָּן שָׁקִיל וְנַחֲתִית חַד נִהְרָא דְאִיהוּ לְיַמִּינָא דְכַתִּיב, (בראשית ב) שָׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסּוּבָב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר שָׁם הַזֶּהָב. וְאַבְרָהָם פִּיּוֹן דִּידַע וְעָאֵל בְּהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא. בְּעָא לְמַנְדַּע כָּל אַנּוּן דְרִגִין דְאֵתְאֶחָדָן לְתַתָּא. וּמִצְרַיִם הָוּה נָטִיל מִיַּמִּינָא (ד"א לְיַמִּינָא) וּבְגִין כְּףֵי נַחַת לְמִצְרַיִם. וְתָא חֲזִי, כַּפְנָא לָא אֲשַׁתְּכַח בְּאַרְעָא אֲלֵא כַּד מִסְתַּלְקִי רַחֲמֵי מִן דִּינָא:

וַיְהִי בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבָא מִצְרִימָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב, בְּאֲשֶׁר קָרַב מִיבְעֵי לֵיהּ. מָאֵי בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב, אֲלֵא כְּדַכְתִּיב, (שמות יד) וּפְרַעֲהַ הִקְרִיב דְאִיהוּ אֶקְרִיב לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לְתִיּוּבְתָא. אוּף הָכָא הִקְרִיב, דְאֶקְרִיב גְּרַמִּיָּה לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת. לְבָא מִצְרִימָה לְאֲשַׁגְחָא בְּאַנּוּן דְרִגִין וְלֵאֲתַרְחַקָא מִנִּיָּיהוּ וְלֵאֲתַרְחַקָא מְעוּבְדֵי מִצְרַיִם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה תָא חֲזִי, כִּיּוֹן (ס"א בְּגִין) דְנַחַת אַבְרָהָם לְמִצְרַיִם בְּלֵא רְשׁוּ, אֲשַׁתְּעַבְדוּ בְנוֵי בְּמִצְרַיִם אַרְבַּע מָאָה שָׁנִין, דִּהָא כְּתִיב וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרִימָה. וְלֵא כְּתִיב רַד מִצְרַיִם, וְאַצְטַעַר כָּל הַהוּא לִילֵיָא בְּגִינָה דְשָׂרָה.

וַיֹּאמֶר אֵל שָׂרָה אֲשֶׁתּוֹ הִנֵּה נָא יַדְעַתִּי כִּי אִשָּׁה יִפֶּת מְרָאָה אָתָּה. וְכִי עַד הָהִיא שַׁעֲתָא לָא הָוּה יַדַּע אַבְרָהָם דְאִשָּׁה יִפֶּת מְרָאָה הוּת. אֲלֵא הָא אוּקְמוּהָ דְעַד הָהִיא

שְׁלִמְתָּהּ, הוּא אִשׁ וּמֵימֵי, שְׁנֵאמַר שְׁמִימֵי. עַד כֵּאֵן הָרוּחַ שֶׁל הַשְּׂמַאל הַיּוֹרֶדֶת לְמַטָּה, יוֹרֶדֶת לְדִרְגָתָהּ, וְנִפְשָׁה נִשְׁאֶרֶת בְּנוֹף שֶׁל הָאָרֶץ, שְׁכָתוּב (איוב יד) אֲדָּ בִשְׂרוֹ עֲלוּי וְכָאֵב וְגו'. וְעַל זֶה אָמְרוּ הַשְּׂמֵתִים יוֹדְעִים בְּעוֹלָם הָכָא מַכְבֹּד הַצַּדִּיקִים וּמַהְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמִסְפָּרִים זֶה עִם זֶה. עַד כֵּאֵן סַתְרֵי תוֹרָה. וְזֶה

וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרִימָה לְגֹור שָׁם. מָה הַטַּעַם לְמִצְרַיִם? אֲלֵא מִשׁוּם שְׁשָׁקִיל לְגֹן ה', שְׁכָתוּב כְּגֹן ה' בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. שְׁשָׁם שָׁקִיל וַיֵּרֶד נִהָר אֶחָד שֶׁהוּא לְיַמִּין, שְׁכָתוּב (בראשית ב) שָׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסּוּבָב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר שָׁם הַזֶּהָב. וְאַבְרָהָם פִּיּוֹן שְׁיַדַּע וְנִכְנַס בְּאַמּוּנָה הַשְּׁלֵמָה, רְצָה לְדַעַת כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שְׁנֵאֲחָזוּ לְמַטָּה. וּמִצְרַיִם הָיָה נוֹסַע מִיַּמִּין (ד"א לְיַמִּין), וּמִשׁוּם כְּףֵי יַרְד לְמִצְרַיִם. וּבָא וּרְאָה, הָרַעַב לֹא נִמְצָא בְּאֶרֶץ אֲלֵא בְּאֲשֶׁר מִסְתַּלְקִים רַחֲמֵי מִן הַדִּין.

וַיְהִי בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבָא מִצְרִימָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב? בְּאֲשֶׁר קָרַב הָיָה צְרִיף לְהִיּוֹת! מָה זֶה בְּאֲשֶׁר הִקְרִיב? אֲלֵא בְּכָתוּב (שמות יד) וּפְרַעֲהַ הִקְרִיב, שֶׁהוּא קָרַב אֶת יִשְׂרָאֵל לְתַשׁוּבָה. אִיף כֵּאֵן הִקְרִיב, שֶׁהִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּרְאוּי. לְבָא מִצְרִימָה, לְהַתְּבַוֵּן בְּאוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְלֵהֲתַרְחַק מֵהֵן וְלֵהֲתַרְחַק מִמַּעַשֵׁי מִצְרַיִם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בָּא רְאָה, כִּיּוֹן (ס"א מִשׁוּם) שְׁיַרְד אַבְרָהָם לְמִצְרַיִם בְּלֵי רְשׁוֹת, הַשְּׁתַּעֲבָדוּ בְנוֵי בְּמִצְרַיִם אַרְבַּע מָאוֹת שָׁנָה, שְׁהָרִי כְּתוּב וַיֵּרֶד אַבְרָהָם מִצְרִימָה, וְלֹא כְּתוּב רַד מִצְרַיִם, וְהַצְטַעַר כָּל הַלֵּילָה הַהוּא בְּשָׁכִיל שָׂרָה.

וַיֹּאמֶר אֵל שְׂרֵי אֲשֶׁתּוֹ הִנֵּה נָא יַדְעַתִּי כִּי אִשָּׁה יִפֶּת מְרָאָה אָתָּה. וְכִי עַד הַשְּׁעָה הַהִיא לֹא הָיָה יוֹדַע אַבְרָהָם שֶׁהִיָּתָה אִשָּׁה יִפֶּת מְרָאָה? אֲלֵא זֶה פְּרִשׁוּהָ, שְׁעַד הַשְּׁעָה הַהִיא לֹא הִסְתַּכַּל בְּדַמּוֹת שָׂרָה מִרַב הַצְּנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה